

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

28 грудня 2019 року

м. Київ

№ 165

**Про внесення змін до деяких нормативно-правових
актів Національного банку України**

Відповідно до статей 7, 41 Закону України “Про Національний банк України”, статей 11 та 69 Закону України “Про банки і банківську діяльність” Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Підпункт 4 пункту 2 постанови Правління Національного банку України від 21 лютого 2018 року № 14 “Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку операцій із фінансовими інструментами в банках України” викласти в такій редакції:

“4) визначення справедливої вартості фінансових інструментів згідно з Міжнародним стандартом фінансової звітності 13 “Оцінка справедливої вартості.”.

2. Затвердити Зміни до Інструкції з бухгалтерського обліку операцій із фінансовими інструментами в банках України, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 21 лютого 2018 року № 14, що додаються.

3. Департаменту бухгалтерського обліку (Богдан Лукасевич) після офіційного опублікування довести до відома банків України інформацію про прийняття цієї постанови.

4. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Романа Борисенка.

5. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Яків СМОЛІЙ

Інд. 60

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
28 грудня 2019 року № 165

Зміни до Інструкції з бухгалтерського обліку операцій із фінансовими інструментами в банках України

1. У розділі I:

1) перше речення пункту 2 доповнити словами: “[кредитами, вкладками (депозитами), цінними паперами, іншими фінансовими інвестиціями, що не оформлені цінними паперами]”;

2) підпункт 3 пункту 3 після слів “премії (дисконту),” доповнити словами: “суми переоцінки,”;

3) пункт 4 доповнити новим абзацом такого змісту:

“Банк застосовує облік за датою операції та датою розрахунку до операцій звичайного придбання або продажу фінансових активів відповідно до облікової політики. Банк застосовує обраний метод обліку послідовно до всіх придбань і продажів фінансових активів, що належать до тієї самої категорії.”;

4) у другому реченні абзацу першого пункту 5 слова “на дату їх здійснення” замінити словами “під час первісного визнання фінансових інструментів”;

5) пункт 28 викласти в такій редакції:

“28. Банк здійснює коригування оціночного резерву під очікувані кредитні збитки за фінансовими активами, що не були придбаними або створеними знеціненими фінансовими активами, але в подальшому стали знеціненими фінансовими активами, на третій стадії зменшення корисності на суму різниці між:

1) сумою процентів за ефективною ставкою відсотка, що були б визнані без урахування впливу очікуваних кредитних збитків (на основі валової балансової вартості), та

2) процентними доходами, що мають бути визнані відповідно до підпункту 2 пункту 12 розділу I цієї Інструкції (за ефективною ставкою відсотка, застосованою до амортизованої собівартості фінансового активу).”;

б) у пункті 30:

абзац другий викласти в такій редакції:

“Банк відображає в бухгалтерському обліку заборгованість за кредитом овердрафт, яка не сплачена у визначений договором строк, протягом

наступних 30 днів за відповідним балансовим рахунком із обліку кредитів овердрафт за окремим параметром аналітичного рахунку простроченої заборгованості.”;

пункт після абзацу другого доповнити новим абзацом третім такого змісту:

“Банк відображає в бухгалтерському обліку заборгованість за кредитом овердрафт, яка не сплачена понад 30 днів після визначеного договором строку, за відповідним балансовим рахунком із обліку кредитів за окремим параметром аналітичного рахунку простроченої заборгованості.”.

У зв’язку з цим абзац третій вважати абзацом четвертим;

7) абзац другий пункту 31 після слів “амортизованою собівартістю” доповнити словами “, за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки”.

2. Пункт 65 розділу IX викласти в такій редакції:

“65. Банк відображає погашення боргових фінансових активів у строк, визначений договором, такими бухгалтерськими проводками:

№ з/п	Дебет	Кредит	Примітка
1	2	3	4
1	Рахунки для обліку грошових коштів і банківських металів, рахунки клієнтів	Рахунки для обліку кредиторської заборгованості	На суму вартості погашення
2	Рахунки для обліку кредиторської заборгованості	Рахунки для обліку номіналу фінансового активу	На суму номіналу
3	Рахунки для обліку кредиторської заборгованості	Рахунки для обліку нарахованих процентних доходів	На суму отриманих процентів у разі визнання процентного доходу окремо
4	Рахунки для обліку кредиторської заборгованості	Рахунки для обліку переоцінки	На суму отриманих процентів, що обліковуються у складі переоцінки (у разі визнання процентного доходу в складі переоцінки)
5	Рахунки для обліку премії/дисконту	Рахунки для обліку кредиторської заборгованості	На суму дисконту
6	Рахунки для обліку кредиторської заборгованості	Рахунки для обліку премії/дисконту	На суму премії

”.

3. У колонці 2 рядка 8 та колонці 3 рядка 9 таблиці пункту 78 розділу XIII слова “Рахунок для обліку результату від продажу фінансових інструментів, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід” замінити словами “Рахунок для обліку результату від операцій з фінансовими активами та фінансовими зобов’язаннями”.

4. У колонці 3 рядка 9 та колонці 2 рядка 10 таблиці пункту 85 розділу XIV слова “Рахунок для обліку результату від продажу фінансових інструментів, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід” замінити словами “Рахунок для обліку результату від операцій з фінансовими активами та фінансовими зобов’язаннями”.

5. Пункт 88 розділу XV викласти в такій редакції:

“88. Банк обліковує цінні папери, що не погашені у визначений договором строк, за окремими аналітичними рахунками балансових рахунків з обліку цінних паперів.”.

6. Рядки 6 та 7 таблиці пункту 94 розділу XVIII виключити.

7. У пункті 98 розділу XIX:

1) у колонці 4 рядка 7 слова “[різниці між сумою отриманої компенсації та балансовою вартістю (за наявності)]” замінити словами “(за наявності різниці між сумою отриманої компенсації та балансовою вартістю)”;

2) у колонці 4 рядка 8 слова “[різниці між балансовою вартістю та сумою отриманої компенсації (за наявності)]” замінити словами “(за наявності різниці між балансовою вартістю та сумою отриманої компенсації)”.

8. Абзац перший пункту 99 розділу XX після слова “погашення” доповнити словами “у строк, визначений договором,”.

9. Пункт 130 розділу XXIV після слова “кредитування” доповнити словами “не пізніше ніж на найближчу звітну дату після первісного визнання зобов’язання з кредитування”.

10. Пункт 136 розділу XXV викласти в такій редакції:

“136. Банк під час первісного визнання відображає в бухгалтерському обліку тверде зобов’язання з кредитування за ставкою, нижчою, ніж ринкова, як похідний фінансовий інструмент за справедливою вартістю. Банк здійснює амортизацію справедливої вартості твердого зобов’язання з кредитування за ставкою, нижчою, ніж ринкова, за методом ефективної ставки відсотка. Водночас здійснюються такі бухгалтерські проводки:

1) справедлива вартість зобов'язання з кредитування за ставкою, нижчою, ніж ринкова:

№ з/п	Дебет	Кредит	Примітка
1	2	3	4
1	Рахунок для обліку витрат під час первісного визнання фінансових активів за вартістю, вищою/нижчою, ніж справедлива, рахунок для обліку результатів коригування за операціями з акціонерами	Рахунок для обліку кредиторської заборгованості за зобов'язаннями з кредитування	На суму справедливої вартості зобов'язання

2) амортизація справедливої вартості зобов'язання з кредитування за ставкою, нижчою, ніж ринкова:

№ з/п	Дебет	Кредит	Примітка
1	2	3	4
1	Рахунок для обліку кредиторської заборгованості за зобов'язаннями з кредитування	Рахунок для обліку доходів за позабалансовими операціями	На суму амортизації зобов'язання

11. У пункті 154 розділу XXVI слова “дострокового розірвання або закінчення строку дії гарантії” замінити словами “дострокового припинення визнання гарантії”.

12. В абзаці першому пункту 159 розділу XXVII слова “процентного доходу” замінити словами “процентних доходів і витрат”.

13. У розділі XXVIII:

1) пункт 168 доповнити новим абзацом такого змісту:

“Банк відображає комісії, що є невід’ємною частиною доходу (витрат) фінансового інструменту, за рахунками дисконту (премії) за цим фінансовим інструментом.”;

2) в абзаці першому пунктів 169 та 170 слово “процента” замінити словом “відсотка”.

14. У розділі XXXIII:

1) у колонці 4 рядка 1 таблиці підпункту 1 пункту 211 слово “забезпечення” замінити словами “вартості застави”;

2) у колонці 4 рядка 1 таблиці підпункту 1 пункту 212 слово “забезпечення” замінити словом “застави”;

3) у колонці 3 рядка 1 таблиці пункту 217 слово “Рахунки” замінити словом “Рахунок”;

4) у колонці 2 рядка 1 таблиці пункту 219 слова “Рахунки” замінити словом “Рахунок”.

15. Пункт 233 розділу XXXIV виключити.

16. У таблиці додатка до Інструкції:

1) таблицю після рядка 343 доповнити новим рядком 344 такого змісту:

1	2	3	4	5
344		1839	КА	Резерви за коштами, розміщеними в інших банках

У зв’язку з цим рядки 344–637 вважати відповідно рядками 345–638;

2) таблицю після рядка 374 доповнити новим рядком 375 такого змісту:

1	2	3	4	5
375		2609	КА	Резерв за коштами на вимогу суб’єктів господарювання

У зв’язку з цим рядки 375–638 вважати відповідно рядками 376–639;

3) рядки 403–405 викласти в такій редакції:

1	2	3	4	5
403	Рахунки для	1832	А	Кошти банків у розрахунках
404	обліку	2932	П	Кошти в розрахунках суб’єктів господарювання
405	коштів у розрахунках	2942	П	Кошти в розрахунках фізичних осіб

4) таблицю після рядка 405 доповнити новим рядком 406 такого змісту:

1	2	3	4	5
406		2952	П	Кошти в розрахунках небанківських фінансових установ

У зв'язку з цим рядки 406–639 вважати відповідно рядками 407–640;

5) рядки 626–632 викласти в такій редакції:

1	2	3	4	5
626	Рахунки для обліку отриманої застави	9500	А	Отримана застава
627		9501	А	Заставна за іпотечними кредитами
628		9503	А	Застава за складськими свідоцтвами
629		9520	А	Земельні ділянки
630		9521	А	Нерухоме майно житлового призначення
631		9523	А	Інші об'єкти нерухомого майна
632	Рахунок для обліку наданої застави	9510	П	Надана застава

Головний бухгалтер – директор
Департаменту бухгалтерського обліку

Богдан ЛУКАСЕВИЧ

ПОГОДЖЕНО
Заступник Голови
Національного банку України
_____ Р. БОРИСЕНКО

_____ (підпис)
“ ” _____ 2019 року
_____ (дата)